

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈX, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaer.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 8 APRIL.

Just getroffen.

M. Cornesse heeft in eene der laatste zittingen der Kamer, eene voortreffelijke redevoering uitgesproken en de tegenstrijdigheden doen zien waaraan de doktrinaars zich schuldig maakten.

Gij roemt over uwe godsdienstige denkbeelden, bemerkte M. Cornesse, en gij juicht M. Bergé toe wanneer hij de sakristij, dit aangesel der kerk, aan eene muddergoot vergelijkt!

Gij wilt geld stemmen voor het middelbaar onderwijs der meisjes, en dewijl het door de wet niet is ingericht, hield M. Bara vroeger staan, dat zulks ongrondwettelijk is!

Gij beweert onwaarachtig dat het meisjes-onderwijs verzuimd is geworden, en gij zijt twintig jaren lang aan 't bestuur gebleven, zonder er iets voor gedaan te hebben!

Volgens u wil het ministerie het openbaar onderwijs niet uitbreiden, en reeds in het begin des zittijds, heeft het een miljoen franks doen stemmen voor het bouwen van schoollokalen.

Gij houdt staan dat de katholieken vijanden zijn van het onderwijs, en van 1830 af, voor dat er ééne organieke wet deswegens bestond, richtten ze overal, op hunne kosten, onderwijsgestichten in!

Gij vraagt de herziening der wet van 1842 ten einde den priester uit de school te verbannen, en M. Frère heeft verklaard dat hij die herziening niet wilde, omdat ze welhaast de officieele scholen zou doen verlaten, en zoo toont ge, dat gij de ergste vijanden van het onderwijs zijt.

Deze doktrinaire tegenstrijdigheden waren tasbaar, en M. Cornesse voegde er opmerkingen bij, zoo juist en grondig dat zij groote gramschap op de banken der linkerzij deden ontstaan, terwijl men op die der meerderheid hartelijk toejuichte.

De runderpest.

M. de gouverneur van Limburg heeft den volgende omzendbrief aan de gemeente-besturen der provincie toegezonden:

MINNEEREN,

De verschijning der runderpest is in het gehucht Mulken, aanhoorigheid der stad Tongeren bestatigd geworden.

Gij zult hierachter het besluit vinden welk ik gedragen heb om de uitvoering der schik-

Manfrida van Sorrèze.

I.

DE GRAAF VAN SORRÈZE.

De avond was gevallen, een avond, zoals een drukkend heete zomer dikwerf veroorzaakt. Zwarte, donkere, onheilspellende wolken stegen in het westelijk gedeelte des hemels als zoovele spookgestalten op en overdekten de wanden en het dal van Sorrèze met een somberen sluier. Snel in kracht toenemende windvlagen, de voorboden van den strijd, dien weldra de elementen zouden voeren, hielden skelig door de hoogstamige boomen. Bliksemstralen schoten van tijd tot tijd uit den duisternen schoot dezer zich oopen stapelende wolkgevaarten en gaven aan den eenzamen reiziger het insrakwekkend gezicht op het troische kasteel van Sorrèze, dat door de stoute hand des bouwmeesters op de kruin eener rots opgetrokken, slechts met deze laatste een geheel scheen uit te maken, en zijne vijftien torens en zijne sterke muren fier boven den afgrond verhef. Vreeselijke donderslagen verbraken onophoudelijk de doodelijke stilte van het landschap; de klokken in de hooge slottorens sloegen aan bij de onzettende schuddingen, die ze voortbrachten. In eene der groote zalen van het kasteel, die uitzicht gaven op de geheele vallei, zaten op die vreeselijk uur twee personen bij elkander, die met angstvollen blik dit ontzettend natuurooneel schenen te volgen. Eene zelfde gelachte scheen hen te beheerschen; doch er kwam geen woord over baider lippen, hetwelk hunne verschillende gewaarwordingen verried. De eerste was eene jonge maagd van onstreeks twintig jaren. Zij zat bij haer raam, spon ijerig voort aan een nju wollen kleed en scheen geheel

kingen van de 2^e en 3^e SS des koninklijken besluis, dd. 16 maart 1867, en van het koninklijk besluit, dd. 9 februari 1871, in de stad Tongeren en de omliggende gemeenten te verzekeren.

Het is allerspijgigt, mijnheeren, dat die wreede kwaal op nieuw een gedeelte der provincie heeft komen treffen en het behoort dat iedereen, in zijnen werkring alle moeite aanwendende ten einde de gepastste middelen in het werk te stellen om er de verspreiding van voor te komen.

Ik meen u de omzendbrieven te moeten herinneren die u onlangs ten dien opzichte zijn toegestuurd geworden en ik koester de hoop dat dezelve stiptelijk zullen uitgevoerd worden.

Ik doe een levendig beroep op den ijver van de HH. veeartsen, ten einde zij de oorzaken van de verspreiding der kwaal opzoeken en de middelen gebruiken of aanduiden om dezelve te bestrijden; zij zullen ook de jaarmarkten en markten die niet verboden zijn, met nauwgezetheid bewaken.

Alhoewel de proeftijd opgelegd aan het tot vetmaking bestemde vee die het voorwerp uitmaakt van het § 6 des koninklijken besluis, dd. 14 maart 1867 in de provincie niet uitvoerbaar is, meen ik evenwel, mijnheeren, dat het zou betamen dat die maatregel, welke een volstrekt noodzakelijke voorbehoedmiddel is, zoowel ten opzichte van het eigen als in dien van het algemeen belang, in oefening gebracht wierde.

Bij besluit van den H. Minister van binnenlandsche zaken, dd. 4 dezer maand, zijn in de provincie Limburg, tot verdere schikking, verboden, de jaarmarkten en markten, voor zooveel zij voor oogmerk hebben de tentoonstelling voor verkoop of de verkoop der runderbeesten van allen aard. Dit besluit is uitvoerbaar te rekenen van 6 dezer maand.

De gemeente besturen zullen hunne bestieren van al hetgeen vooraangaat kennis geven en op eene bijzondere wijze de vetmakers aansporen, dat zij den proeftijd, waarvan in den § 6 van het vooraangehaald koninklijk besluit gesproken wordt, in oefening stellen.

DE GOUVERNEUR,

Graaf T'SERCLAES.

Hasselt, den 4 april 1871.

DE GOUVERNEUR,

Overwegende dat de besmettelijke veetyphus (runderpest) is bestatigd geworden te Tongeren, in het gehucht genaamd Mulken;

Gezien het koninklijk besluit van 14 maart

in hare bezigheid verdiept te zijn. Een opletteend beschouwer zou evenwel bemerkt hebben, dat zij van tijd tot tijd als ter sluiks het lieve lokkige hoofdje opbief en een bekommerden blik wierp op het dal, waar de reusachtigste boomen onder het bulderen van den storm ijselijk kraakten, dan eens op haren vader, die, in eenen ruimen gemakkelijken leuningstoel bij den haard gezeten, werktuigelijk bezig was om de deelen van een schaakspel, dat voor hem op eene lage tafel geplaatst was, te rangschikken. De grijsaard luisterde, het minste geritsel trof zijne ooren, terwijl zijne hand als onwillekeurig de ivoren koningen, torens en ruiters dooreen wierp. Dikwijls stond hij op en ging naar het raam. Het dal bleef altijd eenzaam, verlaten; de regen begon te vallen en de dorstige aarde drook gretig de malsche droppels. Na een lang stilzwijgen sprak eindelijk het jonge meisje:

« Lieve vader, ik geloof dat ginds Elzeer aankomt.

« Ja, hij is het wel; hij komt achter de steile rotsen te voorschijn; daar staat hij reeds voor de poort. Hoort gij? Men laat de ophaalbrug neder. Moet ik mij verwijderen? »

« Neen, Manfrida, neen, gij moet blijven, gij zult daar vijf minuten vroeger waken, welk tot ons beschoren is. Overigens, gij bemint Frankrijk uit geheel uw hart, indien ik mij niet vergis. Welnu! weldra zult gij tijdingen erlangen van de ridders, die naar het H. Land togen. Verheug u daarover! »

Deze woorden, die op een ruwen, spottenden toon gesproken werden, deden het jonge meisje verbleeken: zij zag haren vader met smart en treurigheid aan, en sloeg toen hare droevige blikken ten hemel. De deur werd geopend. Elzeer, de bevoorrechte dienaar van den graaf van Sorrèze, trad binnen. Hij haakte zijn helm los, wiens glans door den regen was verduisterd en groepte

1867, genomen ter uitvoering der wet van den 7 februari 1866, wier § 2, 5, 5, 7 en 8 in voege zijn gesteld geworden door de koninklijke besluisen, dd. 14 september en 21 november 1870;

Gezien het koninklijk besluit van 9 februari 1871 dat den H. Minister van binnenlandsche zaken het recht geeft ons te delegeren, ten einde, in de gemeente waar de onststekende typhus heerscht en in de naburige gemeenten, den omloop te verbieden, van alle huisdieren en het vervoer der stoffen die de ziekte kunnen verspreiden, alsook de uitvoering voor te schrijven van de schikkingen der art. 9, 10 en 11 van het koninklijk besluit, dd. 14 maart 1867;

Gezien het koninklijk besluit, dd. 3 dezer maand, dat ons delegeert, om te verordenen in de gevallen voorzien bij art. 1 van het koninklijk besluit, van 9 februari 1871, alsmede door art. 9, 10 11, van het koninklijk besluit, dd. 14 maart 1867;

Result:

Art. 1. De stad Tongeren en de gemeenten Neerprepen, Overprepen, Rixingen, Piringen, Webede, Coninxheim, Nederheim, Mall, Sluis, Berg, Henis, 's Heeren-Elderen, Membruggen, Vliermaal, Vliermaal-Roodt, Gors op Leeuw en Guygoven, zijn onderworpen aan de schikkingen der art. 9, 10 en 11 van het vooraangehaald koninklijk besluit, dd. 14 maart 1867, voor hetgeen de huisdieren betreft, waaronder niet begrepen zijn de paarden;

Art. 2. Zijn verboden:

A. Te Tongeren en in de voornoemde gemeenten, de omloop der huisdieren, niet in begrepen de paarden; B. te Tongeren, het vervoer der stoffen die de ziekte zouden kunnen voortzetten, zoo als het stroo, de voerage, het mest, enz.

Afschrift van het tegenwoordige zal toegezonden worden aan de HH. burgemeester en schepenen der stad Tongeren en der gemeenten Neerprepen, Overprepen, Rixingen, Piringen, Webede, Coninxheim, Nederheim, Mall, Sluis, Berg, Henis, 's Heeren-Elderen, Membruggen, Vliermaal, Vliermaal-Roodt, Gors op Leeuw en Guygoven, voor uitvoering, ieder voor hetgeen hem aangaat.

De invoer van rundvee binnen de stad Tongeren, is toegelaten voor het verbruik der slachterijen, onder voorwaarde dat de ingevoerde beesten binnen de vier-en twintig uren afgemaakt worden.

Het gemeente bestuur van Tongeren ver-

zoekt ons het volgend bericht kenbaar te maken:

« Zoo! nieuws? »

« Slecht nieuws, mijnheer; het verbond is hervormd, de kruisvaders zijn talrijker dan ooit en de Provençalen... »

« De Provençalen! ja, ga dan voort! »

« Zij zijn geslagen, allerschandelijkt geslagen. Allen hebben de vlucht genomen voor Castelnaudary! »

« Zij hebben Castelnaudary dan verlaten?... Het is onmogelijk! »

« En toch is het zoo. Simon van Monfort is uit de stad getrokken en heeft ze met het zwaard in de vuist vervolgd. »

« Gij liegt, lafhertige kerel. Raymond van Toulouse heeft niet kunnen vluchten! »

« Hij heeft de gelederen het eerst van allen verlaten met zijnen jongen zoon, dien men heeft moeten boeien, omdat hij naar het gevecht wilde terugkeeren. »

« Edel kind!... En de graven van Foix? »

« Mijnheer, vader en zoon, Raymond, Roger en Roger Bernard zijn met de grootste moeite aan het zwaard van Monfort ontkomen, en beiden zweren thans in de bergen rond, Monfort zal meester zijn van bijna geheel Provence. Zijn leger dat elken dag versterkt wordt door de aankomst van nieuwe pelgrims, die de gelofte gedaan hebben om veertig dagen onder zijne banieren te strijden, slaat het beleg voor steden en burgen. Binnen twee dagen zullen de kruisvaders voor Sorrèze liggen. »

« Zij zullen weten met wien zij te doen zullen hebben! » hernam de grijsaard met klem. « Indien de zwakheden van den onderdrom mij belet hebben te paard te stijgen en aan het hoofd mijner laudgenooten, mijner dappere wapenbroeders mij te stellen, zij zullen mij toch niet kunnen beletten deze wallen, dit erfdeel mijner vaderen

BERICHT.

De koemarkten zijn in de geheele provincie opgeschorst. De schaaps en varkens markten zijn toegelaten.

De hoornbeesten bestemd voor de slachterij en voor de behoefte der stad Tongeren worden toegelaten, voorzien zijnde van een certificaat van den Burgemeester der gemeente hunner afkomst, houdende dat er aldaar, onder het vee geene ziekte heerscht en dat het ingevoerde beest gezond is.

Deze hoornbeesten moeten binnen de 24 uren geslacht worden.

De in- en doorvoer der runderbeesten, honden en andere huisdieren, alsmede van het stroo, voeder en mest is voorloopig verboden in de uitgestrektheid der gemeente Tongeren.

De markten van eijeren, boter en gevogelte zijn behouden, alsook de paardsmarkten.

DE BURGEMEESTER,
J. MICHIELS.

Zou het wel waar zijn dat de runderpest in Tongeren uitgebroken is? Men begint er aan te twifelen en men zegt dat die brusselsche professoren zich leelijk verkeken hebben toen zij verleden dinsdag zijn komen verzekeren dat de koeien van dien goeden Broeders de runderpest hadden.

De runderpest, dat is gauw gezegd en niets is gemakkelijker dan eenen stal beesten doen afsteken en onder den grond stoppen. Maar de gevolgen dezer beslissing zijn te gewichtig om zich niet twee maal te bedenken alvorens te verzekeren dat de runderpest in eene stad verschenen is. De markten worden gesloten, de handel niet alleen van vee, maar zelfs van voeder en strooi wordt verbroken, de stad wordt vol soldaten gesteken en Mulken wordt door de bajonnetten van het 2de omsingeld juist alsof het Belleville of Montmartre was.

Eene koe, die sedert veertien dagen ziek was, is verleden maandag gestorven; het beest had eenige uitwendige teekens van runderpest aan. Dadelijk komen daar een half dozijn professoren van Brussel en vreemde veeartsen aangereedd en er wordt beslist dat de koeien van Broeders de runderpest hebben en dat ze dadelijk moeten afgeslagen worden. Zoo gezegd zoo gedaan.

Wat al heel aardig voorkomt, dat is dat de commissie niet eenparig was om de runderpest te erkennen. De een zeide het is de veepest, de andere hield staande dat het wat anders

te verdedigen, of in de verdediging er van den heldendood te sterven! »

« Dit verdedigen! Helaas, mijnheer! »

« Welnu! is dit dan zoo onmogelijk? Kan de wapenmakker van Raymond van Toulouse en Petrus van Arragon volgeus uw oordeel zijn kasteel niet verdedigen tegen een handvol roovers die, uit het koude, onberbergzame Noorden gekomen, als een biezwerf om het schoone Provence zich hebben geworpen? Mijne manschappen zijn dapper, mijne wallen en muren sterk en duurzaam, wat heb ik nog meer noodig? »

« En proviand om die kloeke soldaten te voeden, mijnheer, hebt gij daaraan wel gedacht? »

« De boeren zijn verplicht om daarin te voorzien, wanneer de landheer oorlog moet voeren! »

« Maar zij zijn geplunderd, van alles beroofd door de twee legers, die kort na elkander hier zijn doorgetrokken. Ik verzeker u, mijnheer, in geheel uw uitgestrekt gebied zult gij geen dozijn zakken koren, geen vier magere koeien vinden. Bijna al de lauderijen van Provence liggen verwoest en vertrap. »

« Lieve hemel! » zeide de graaf zachtkens.

Hij hief het hoofd op, staarde met zijne zwarte doordringende oogen Elzeer aan en hernam:

« Hoe denkt gij er over? Spreek openhartig. »

« Simon van Monfort biecht aan de heeren van Provence, die zich met de Kerk verzoenen en hem voor soeverein erkennen willen, zeer aannemelijke vredesvoorwaarden aan. »

« Zwijg! laat mij nimmer een dergelijk voorstel meer hooren. Luister naar mijne laatste woorden: Noch Foulque, noch Simon zullen mij ooit aan huone voeten zien. Ik zal sterven zoo als ik geleefd heb; zonder verraad en zonder lafhartigheid. »

« En zal freule Manfrida in uwe gevaren moeten deelen? »

De vader sloeg een blik op zijn kind. Manfrida